

פרוטוקול מס' 46
מישיבת ועדת הכספים,
שהתקיימה ביום ב', ו' אדר תשי"ב
3.3.52 - בשעה 11.15.

משתתפים:
י. גורדי - היו"ר
י. ברך
ש. דיין
ר. שרי
א. הרצפלד
י. אפרתי
י. פורדר
ח. אריאב
א. מ. גניחובסקי
ז. טרזאליב
מ. קלמר
ס. טנה
א. אלישר

נעדרים:
י. רוקח
א. ציזלינג
ק. לוז

מזמנים:
מר קיטרון - משרד המשפטים
מר ספינק / משרד האוצר
מר בזק - מזכיר

סדר-היום:
1. שאילתות
2. הטלזוח ועדת המשנה לעניני חברת החשמל
3. חוק לתיקון פקודת מס-הכנסה
4. שונות.

היו"ר י. גורדי: אני פותח את הישיבה.

י. פורדר:
(א) היתה ידיעה בעתונות שמטובל מסא-וטמן לקבלת ערבות מאכפורט-אימפורט בנק להשקעות בארץ. זהו דבר חשוב היכול לאביא שינוי רדיקלי בכל שוק ההשקעות, והייתי רוצה לדעת אם הממשלה מוכנה למסור לנו אינפורמציה בענין זה.

(ב) אני מבקש להתקשר באופן דחוף עם שר המסחר והתעשייה. לפי האינפורמציה שקיבלתי נשקפת טכנה להעסקת הצמעת העתונות בשבוע זה. אינני חושב שכדאי להפסיק את הוצעת העתונות דוקא עכשיו, בשעה שדרושה כל-כך הסברה בענין התכניה הכלכלית. נעשו בסיונות למצוא נייר

א.ב.

ישיבת ועדה הכספים
3.3.52

י. פורדר:

במחשבים נסתרים כי אין סיכוי לקבל נייר כחוקי עד אמצע סרץ. אני שואל:
(א) האם דבר זה ידוע לשד המסחר והתעשיה, ובאילו אמצעים הוא חושב לנקוט
כדי למנוע טאב בלתי רצוי זה. (ב) היתה מדובר על הזמנת 200 טון נייר, מה
בנוגע להזמנה זו? (ג) האם לא יותר רצוי להשאיר את האחריות אצל
המו"לים? כפי שהסבירי כבר יש למו"לים יותר בסיון, ואני בדעה שיותר כדאי
להטיל עליהם את האחריות, אלא אצא ולא עלינו.

הינו"ר י. גורני:

את השאילתה הראשונה בנוגע לקבלת הערבות
להשקעות - אעביר לאוצר, ואילו את השאילתה
השנייה של חבר הכנסת פורדר הייתי מציע לחלק לשתיים: אשר ל-200 טון הנייר -
הרי הובטח בטפודש שהם יטפדו, ואילו בנוגע לשיתוף המו"לים בענין אספקת
הנייר - נשלחה בקשה כזו לשד המסחר והתעשיה, ואני מציע להכות לתשובתו.

ח. אריאב:

אני רוצה לעודד כחדש את בעיית המתלמדים
בחוף-הארץ. בעתונות נתפרטמה החלטה שלפי
שעה יהיה השער לירה לדולר, ויתנו סטיפנדיות. דבר זה הכניס מהומה בקרב
ההורים. יתכן להיווצר מצב שרק הורים עשירים מאד יוכלו להשאיר את בניהם
בחוף-הארץ עד לגמר לימודיהם.

הינו"ר י. גורני:

בענין זה, כפי שידוע לחברים, היתה קיימת
ועדת שרים. אבקש את שד החינוך - שהיה חבר
באותה ועדה - לתת לנו הסבר בענין זה.

א. ט. גביחובסקי:

ענין המגבית והמלווה: - מדי יום ביומו אנו
קוראים בעתונים אצל דברים שונים בענין א זה,
והייתי רוצה שמיסטר לנו הינפורמציה יותר מדוייקת בנוגע לשני המוסדות הרבים
ביניהם כיצד להביא כסף למדינת-ישראל ואינם יכולים להגיע לכלל שלום.

שאלה שניה: מה הוא הסדר בנוגע להגשת התקציב?

הינו"ר י. גורני:

אשר לשאלה הראשונה - אעביר אותה לאוצר.
אשר לענין התקציב - אינני יודע מה יהיה,
היות והשד נפתלי חלה גם הוא.

ז. טוזאייב:

מה בנוגע לוועדה להענקת האמדיקאית? אני רוצה
להביע את מחאתי החריפה שאי-אפשר לקבל פרטים
על דבר כל-כך חשוב וחיוני והוא נדחה משבוע לשבוע. כל הטידור עם ועדה-מסנה
היה בלתי מוצלח, ואולי כדאי להעביר את הענין למליאת ועדת הכספים, כי לדעתי
רשאי כל חבר ועדת הכספים לדעת את המצב, בייחוד אחרי שהענין כבר נגמר.
אני חושב שנוכל לשמוע בענין זה פרטים מר הרוביץ.

הינו"ר י. גורני:

אעביר ענין זה לאוצר, ואבקש את מר הרוביץ
להשתתף איתנו בישיבה בענין זה.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
5.3.52

היו"ר י. גורי: אנו עוברים לסדר-היום, ואבקש את יו"ר ועדת הכספה לעניני החשמל - חבר הכנסת אריאב - למסור לנו את סיכומיה של ועדת המשנה בענין.

פ. אריאב:

אדוני היו"ר, חברים בכבדים, ועדת המשנה עסקה באופן פעיל בכמה ישיבות, שמעה בראורים והסברה מבאי-כוח החברה והיועץ של שר האוצר לעניני החשמל. עלי להגיד שבאותן הישיבות הצלחנו להוציא מהחברה ומהיועץ את כל החומר וההסברות שאפשר היה לקבל מהם, קשה לי להגיד שכל חברי הוועדה למדו את הבעיה ביסודה, כי הזמן היה מצא קצר וגם לא היה זה מתפקידה של הוועדה להעמיק חקור באופן מיוחד.

הוועדה קבעה לעצמה שלושה אמצעים בעיות שאותן יש לנסות לפתור: א) תעריפים בכלל ומחירי החשמל; ב) תשלומים בעד חיבורים; ג) הקמת המפעל, רשת המפעל; עתידו הארגוני והכלכלי. ביחס לכל שלוש השאלות קיבלנו הסברה וחומר מאיר ומסביר מאד מהחברה. פירטנו לפניכם את החומר שישנו בדשותנו. אני מייעץ לחברי הוועדה אלמדו את הבעיה, לעיין בחומר. חקרנו בעיקר את שאלת המחירים, בהתאם למצב התקציבי והכספי של הצרכנים בארץ, בהתאם למחירים השוררים בחוץ-לארץ ובהתאם לגורמים שונים אחרים. ככוון זה הוטצא כל החומר. התשובות שקיבלנו ברוב המקרים היו מניחות את הדעת. היות והשאלה השלישית היתה שאלה יסודית, אצאנה זקוקה לנוכחותו של שר האוצר עצמו ולהסברות ממנו ולחקירות אצלו, מצאה ועדת-המשנה לכוון להעביר אותה אליאת-הוועדה, וכאן ישמיע שר האוצר את דבריו, בכדי שלא יצטרך להרצות פעמיים, כי זהו ענין המעניין את כל הוועדה ולא רק את ועדת המשנה. ולכן החלטנו פה אחד לא להוציא מסקנות בבעיה זו ולהביא אותה|כמו שהיא בפני מליאת ועדת הכספים והיא תתברר כאן בנוכחותו של שר האוצר ובאי-כוח חברת החשמל. אצאנה

משום כך מסתכמות הערותינו רק בנוגע ל-2 השאלות הראשונות. ברוב המקרים מצאנו שאין הדיקה לתבוע שיעורים יסודיים. כשביל החקלאות צריך להוריד את מחירי החשמל, ולו גם על חשבון משהו אחר. אבל מצאנו דבר אחד יסודי יותר: הצענו שיוקם מנגנון מצומצם קבוע שיבדוק את מחירי חברת החשמל, כל עוד היא בשארת במסגרת הכספי שלה. אין זאת אומרת שהיועץ לעניני החשמל ע"י האוצר לא מילא את תפקידו. הערכנו מאד את ידיעותיו שבהן נעזרנו, אבל חשבנו שבמצב זה של הענינים הכלכליים בארץ, מוטב שלא יהיה יועץ מתנדב שתוך הזמן המרובה שהוא משקיע בדברים אחרים יעסוק גם בזה, אלא חשבנו שמוטב למסור את הענין לאדם מיוחד שיעסוק בו באופן שיטתי. ואז תוכל ועדת כספים להיעזר בו, ולפי זה תוכל לקבוע את עמדתה. הגשנו לכם מסקנות שהן פה אחד - מחוץ לחבר הכנסת סנה. הוא הגיש הצעה הסתייגת מהמסקנות שלנו. באשר ל-4 הסעיפים של חבר הכנסת סנה - זוהי דעתו והוא יביע אותה; אני רק מתפלא בנוגע לסעיף החמישי שלו. כולנו הסכמנו בנוגע לסעיף הזה שהשאלה אצא תתברר בפני מליאת הוועדה כי הפרובלימה היא מקיפה. בכל זאת מצא חבר הכנסת סנה לנחוץ לקבוע עמדה בענין זה, למרות אצא שעמדתה שלא ועדת המשנה בענין לא נדונה כלל וכלל.

מ. סנה:

בתשובה לטענה שהשמיע יו"ר ועדת המשנה, אני רוצה רק להגיד שבסעיף החמישי לא חזית כל דעה לגוף הענין, רק ניטקתי את דחיפות הענין - וזאת הסברתי. לא כתבתי שצריך להלאים - כתבתי רק שישנו צורך דחוף לדון בענין ההלאמה.

ג. שרי:

אני מצטער שלא מתקיים דיון בסעיף השלישי, כי זהו מקור הדיון בוועדת המשנה. אני מצטער

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
3.3.52

ד. שרי:

גם שהיועץ של הממשלה לעניני החשמל איננו כאן היום, כי השאלה שלי נוגעת למסקנות בקשר להתפתחות הנוספת. קבענו בוועדת המשנה שהמחירים שגובה חברת החשמל הם מוצדקים. יחד עם זה הוכרר לוועדה מפי יועץ הממשלה לעניני החשמל, מר וילנטשוק, שהמחיר האחרון שנקבע לחשמל, מבטח - תוך שנת 1952 - הכנסות ניכרות, ואני אחד מהחברים שחשבתי שנהיה משוחררים מזאגה של סכנת העלאת מחירי החשמל בשנת 1952. אני מבקש שיחד עם העברת המסקנות האלו לשר המסחר והתעשייה, צריך להעביר גם את ההערה הזאת שלפני שיאושרו שינויים בתעריף החשמל ל-1952, יהיה דיון בוועדת הכספים על כך.

היו"ר י. גורי:

לאור הכרזת המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה, דעת הוועדה בענין ההעלאות צריכה לידון מחדש. האם אותה דעה שהוחלט עליה קיימת?

ד. שרי:

ישנם שני דברים: דלק, והוצאות אחרות. ישנה קרן מיוחדת של תוספת דלק שההוצאה עליה היא בחשבון סגור: מה שמכניסים - זאת מוצאים. הקרן הזאת מבטיחה את השינויים, בה אין אנו נוגעים. השאלה היא בנוגע להוצאות אחרות, כמו: שכר-עבודה. אם השינויים בשכר העבודה יהיו במסגרת של 10%-15%, דעתי היא שהמחיר שקבעה לאחרונה חברת החשמל, מטפיק בהחלט כדי לכסות גם העלאה זו.

י. פהרדר:

לפנינו שלושה טעיפים עיקריים: א) העבר. הרושם הוא בדרך כלל שיש מצד החברה גישה ציבורית אך ודרישה להפליית החקלאות לטובה בהספקת החשמל ומחירי החשמל לעומת אחרים. בענינים אלה יש פחות או יותר הסכמה; ב) התוצאות של הפוליטיקה החדשה. זאת אי-אפשר לקבוע כרגע, כי אין אנו יודעים מה תהליכה התוצאות של הפוליטיקה הזאת; ג) השאלה העיקרית: הרחבת משק החשמל בממדים כאלה שברור שהחברה כפי שהיא עכשיו, איננה מסוגלת לעשות זאת. בחוץ סכום של 50-60 מיליון דולר - כך אמר מר וילנטשוק - בזמן הקרוב ביותר, כדי להתאים את החשמל לתצרוכת של התעשייה והחקלאות וכדומה. כלומר: אנו עומדים בפני שאלה מרכזית: כיצד לנהל את הפוליטיקה במשק החשמל? היות והוועדה סיכמה שאי-אפשר לדון בכך בלי הממשלה - אני מציע לסכות בדיון זה עד שישתתף אתנו בא-כוח האוצר.

היו"ר י. גורי:

ברור שבשאלה האחרונה אי-אפשר לדון ללא השתתפות בא-כוח הממשלה. אולם אפשר כבר למסור הודעה בנוגע לחלק הראשון, בנוגע למחירי החשמל.

ח. אריאב:

חברת החשמל הודתה שהעלאה האחרונה, היות והיא נעשתה בסוף השנה, יכולה להכניס סכומים די ניכרים לחברה בשנת 1952. הערתו של חבר הכנסת שרי צודקת לגבי ההעלאה החדשה שבאופק. הייתי מציע שוועדת הכספים תאשר את מסקנות ועדת המשנה, אבל לפני שהיו"ר יודיע על כך בכנסת, תיבדק הקלוקולציה של ההעלאה הנוספת שחברת החשמל מתכוננת להציע. צריך אשהיו"ר יהיה מוכן להשיב בכנסת על השאלה שבוודאי תישמע: מה בנוגע להעלאה החדשה שבאופק?

ט. קלמר:

ישנו טעיף אחד חשוב: חיבורים. אם כי
אשרנו את הטעיף & - בכל זאת הוא לא הניח
לגמרי את דעתנו. עד כמה שידוע מתכוננת החברה להעלות את מחירי החיבורים
הללו החל מה-1 לסרף. יש לשמוע ממנהלי החברה מה בדעתם לעשות - כדי שנוכל
לקבוע את המסקנות הטופיות שלנו בענין.

ט. טנה:

הוטל עלינו לבדוק את ההעלאה הקודמת וגם
את שיטת התעריפים וגם את ענין הבעלות.
הוועדה צריכה למסור את הדו"ח בתוספת שתי הערות: (א) מסקנות הוועדה נתקבלו
לפני הכרזת המדיניות הכלכלית של הממשלה; (ב) במידה שבעקבות המדיניות
הכלכלית החדשה תדרוש חברת החשמל העלאה נוספת של המחירים - הדבר הזה יובא
יחילה לוועדת הכספים, כפי שהובטח על ידי הממשלה בכנסת ביום... אינני
חושב שערך העבודה הזאת בוטל מצד הוועדה היות וישנה באופק התייקרות חדשה.

היו"ר י. גורי:

את השאלה של ההעלאות נוכח המדיניות הכלכלית
החדשה - אני מציע להשאיר לוועדת אלאאאא
המסנה שאותה יש לכנס שנית. אני מבקש מיו"ר ועדת המסנה להגיד אם הוא חושב
לנחוץ לכנס את ועדת המסנה.

ח. אריאב:

ועדת המסנה גמרה את עבודתה. אם היו"ר חושב
שיש צורך בוועדת מסנה לענין זה - יש לבחור
בוועדת משנס חדשה. אולם כפי שאני יודע אין נטייה בוועדת הכספים להרבות
בוועדות מסנה.

ש. דיין:

אם חברת החשמל תתבע העלאת מחירים, האם יכולה
הממשלה לקבוע אתם את התנאים מבלי לשאול
אותנו על כך?

א.א.א.א. היו"ר י. גורי:

חבר הכנסת טנה אמר שניתנה הבטחה מעל בכת
הכנסת לא לעשות כך. הוא גם מציע לפנות
עכשיו לאוצר ולהזכיר לו את הבטחתו זאת.

אני רוצה לשאול: באמר שהעלאת מחירי הדלק
מוצאת את פתרונה בקרן הקיימת. פירוש הדבר שבקרן הצטברו אמצעים כאלה שיש
בהם כדי לכסות גם העלאה ניכרת?

ח. אריאב:

כך הוטבר לנו. לו לא היה ענין זה של הקרן המיוחדת
לתוספת דלק, הרי בכל פעם שהיו טעלים את
מחירי אלאאא הדלק היה הדבר מתבטא בהעלאת מחירי החשמל.

ש. דיין:

מניין נוצרת הקרן הסאת של תוספת הדלק?

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
5.5.52

מאותה תוספת שהצרכנים משלמים יבעד הדלק.

ז. אריאב:

האם הקרן היא גדולה?

ז. סוזאליב:

הטכומים אינם גדולים, אולם מספיקים בכדי לאפשר
אי-העלאת מחירי החשמל אם מעלים את מחיר הדלק
כל שלוש חודשים. יכול להיות שהעליה של מחיר הדלק היום היא כל-כך גדולה שהקרן
לא תוכל לכסות אותה. צריך לבדוק דבר זה.

ז. אריאב:

חברת החשמל איננה עומדת דק לפני שאלה של תעריפים
אלא גם בפני שאלה של מימון, גם בקשר לדלק

ז"ר י. גורי:

נחוצה לשאלת המימון המקיפה.

הייתי רק רוצה לדעת מה הוא סכום הדלק שהכבת
החשמל צורכת בשנה? מזה אפשר לראות את ההפרש.

ז. סוזאליב:

זאת אינני יודע.

ז. אריאב:

כאן ישנה המלצה לגבי החקלאות. הייתי רוצה לדעת:
האם צריך לתת לנו דו"ח מה עושים בענין זה?

י. אפרתי:

ההמלצה היא לא לחברת החשמל, אלא לשר האוצר.

ז. אריאב:

אם כך, אני מבקש שתימסר הודעה לאוצר בנוגע
להמלצה זאת.

י. אפרתי:

כשמדברים על כך שצריך להעלות את התשלום מצרכנים
בעיר על מנת להיטיב את מצב החקלאים, אי-אפשר
לדבר על כך באופן כללי. צריך לדעת את השיעור.

ז"ר י. גורי:

זוהי בעצם צורה סמויה של העלאת המחירים של
התוצרת החקלאית לצרכן. אלא שאתה מטיל זאת לא
על העובדיה, אלא על הצריכה בחשמל.

ז. סנה:

במסגרות שלנו ישנם שני טעמים בענין החקלאות:
(א) הוועדה מוצאת שצריך לחפש דרך להוזיל את
מחירי החשמל לחקלאות, ואיננה קושרת, את עם צרכנים אחרים; (ב) אישרנו שקיימים
זבדלים דיפרנציאליים. אמרנו שעל חשבון החשמל למשק-הבית אפשר לתת יותר לתקלאות -
אם יתברר שצריך בכלל להעלות. לא אמרנו בכמה להוזיל, כי אין זה מענייננו. קבענו

ז. אריאב:

א.ב.

ח. אריאב:

בנוגע לשאלת החיבורים לבית: התברר שישנם מחירים שונים לחיבורים והצרכן אינו יודע מה המחיר שיקבו מסנו. דרשנו מהחברה שתהיה רשית מחירים קבועה שתבדק על-ידי הממשלה. אחד החברים חשב שאם ייסגר החיבור לקבלן פרטי - יוזל המחיר. חברת החשמל והיועץ הסבירו את העניין, והתברר שעבודת החברה היא די יעילה, ובכל-אופן קבלן פרטי לא היה עושה זאת יותר יעיל ויותר בזול. כאן אין לחפש את החזלה.

אשר לענין הדישום, התעוררה שאלה רצינית: בספרים רשום רק הנסו. הצרכנים משלמים בעד החיבור וגם החברה מוציאה על-כך כספים. בספרים לא רשומה כל ההוצאה שמוציאים ומורידים מזה את תשלום הצרכנים, אלא רושמים רק את הנסו - את ההפרש. התעוררה שאלה: האם זוהי הכנסה נטו הנשארת בידי החברה, ואולי כדאי לרשום חובה וזכות. התברר שלא צריך לרשום כך כי ממילא זה מהווה רכוש המדינה.

היו"ר י. גורי: האם חבר-הכנסת אריאב מסכים שבטעיה זה אכניס את המלים "הסכומים המוצאים על-ידי החברה בלבד" אחרי המלים "בספרי החברה בחשבון נטו"?

ח. אריאב: אני מסכים.

היו"ר י. גורי: בטעיה ב', תעריפים דיפרנציאליים, האם היית מסכים שנאמר במקום המלים "בעקבות שיקול זה" - "הוועדה מוצאת שמכל מקום אפשר יהיה להעלות את מחירי החשמל למשק-בית על-מנת להוזיל את מחירי החשמל לחקלאות" - ?

ח. אריאב: אני מסכים.

היו"ר י. גורי: יש שתי הצעות, הצעה של החב, והצעה של חבר-הכנסת סנה.

הרחלט: לקבל את הצעת הרוב.
דעה נפרדת: לחבר-הכנסת סנה.

היו"ר י. גורי: אנו עוברים לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה. סעיף 14 קובע את השינויים בדירוג המס.

3.3.52

ז. סוזאייב:

ברצוני רק להגיד שלקריאה השניה אני א
הצעה מתוקנת בכתב בענין זה. אני סוותר
על זכותי לנפק אותה כאן. הד"ר ברגמן, שהוא יודע היטב חוק מס-הכנסה, מודיע
כאן חזור והודיע שאין ערך לדרגות הגבוהות העולות על 50%-60%, כי או שזה
לא נגבה או שלאנשים אין חשק לעבוד וליצור את הרווחים האלה. למרות זאת לא
שמעתי שמישמו מחברי הקואליציה היה כל כך מושפע מהדברים והיה מוכן לשנות
את דעתו. אם הוא - מוסחה - לא הצליח לשכנע, מי אני כי אשכנע את החברים?

ח.א.א.א. הינ"ר י. גורני:

אני א בכל זאת מבקש שאת ההצעה תמסור לנו
לפני שניגש לדיון בה, בכדי שהחברים יוכלו

לעייין בה.

ט. אריאלי:

אני רוצה להציע כמה הצעות קונקרטיות. אני
מסתמך על דברי הד"ר ברגמן שאמר לא פעם
שהמס למעלה מ-50% איננו נותן לאוצר הרבה. היות ואנו כולנו מעוניינים
בהשקעות הון מהחוץ, עלינו לבוא לידי הכרה שעלינו להפסיק ב-50%, ואת
הדירוג יש לתקן בהתאם לכך. נוכחנו לדעת שאלה המרוויחים כ-1,600 ל"י לשנה -
וזו חלק ניכר של משלמי-המס - הדירוג החדש לא הקל עליהם אלא הכביד.
אפשר אמנם לטעון שאלה הם המשלמים העיקריים, ולאוצר דרוש כסף, אולם אני
חושב שההכבדה הזאת עליהם לא תוסיף לאוצר, אלא תגרום להברחות. משום כך אני
מפיע להפסיק ב-50% ולהתאים את הדירוג לכך.

הינ"ר י. גורני:

אני רוצה לשאול שתי שאלות: א) חברי
הוועדה מסתייעים בהערה שנשמעה לעתים
קרובות מפי הד"ר ברגמן שהדירוג למעלה מ-50% איננו מוסיף הרבה. אם אנו
חושבים שהמכסימום הוא 50%, פירוש הדבר שצריך לקבוע את הדירוג בהתאם לכך,
כי אחרת בעל הכנסה של 2,000 ל"י ובעל הכנסה של 6,000 ל"י ישלמו שניהם
50%. דבר זה יכול לפגוע בהרבה באוצר אם יקטינו את המס. מצד שני אי-אפשר
שלא לעשות זאת, מכיוון שצריך להתחשב בצדק סוציאלי. הנימוק היחידי היכול
להתקבל על הדעת הוא שהפסקה זאת ב-50% תגרום להבאת הון זר לארץ. זה יכול
לחפות על השאר. ברצוני לשאול את הד"ר ברגמן אם נימוק זה במסת כה חזק הוא.

ש. דיין:

חברי הכנסת סוזאייב ואריאלי טוענים
א) אין רוצים לעבוד בשלבים הגבוהים של
מס-הכנסה; ב) מברייחים; ג) אין משקיעים כסף מחוץ-לארץ.

אשר להברחת הכסף - מי שישר, אינו מבריה
בשום מקרה, ומי שאינו ישר - יבריה גם אם תהיה לו הכנסה הוגנת ומס הוגן.

אשר להשקעות הון, בארצות אחרות אחוז
המס הוא יותר גבוה, ואז יהודי עושה חשבון שבאנגליה או באמריקה ישלם אותו

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
3.3.52

י. אפרתי:
 הענין הוא פשוט. כולכם יודעים מהו מצב האשראי היבול יהיה יותר מטיליון ל"י. המדינה חייבת לקנות את כל החיטה. ההלוואה היא כאילו מפרעה על חשבון החיטה השייכת לאוצר. המשביר הוא הסוכן הראשי שלו מוכרים את החיטה. הלוואה זאת קובעת הרבה מאד לגבי החקלאי ואני מציע לאשר זאת. האוצר קונה את התבואה ונותן 20% מפרעה.

הינ"ר י. גורני:
 אני קובע אפוא שהערבות אשרה.

לפני שבועיים קיבלנו מכתב מהאוצר שבו ביקש אישור לחלוקת דזרבה כללית בתקציב משרד החקלאות בסכום של 30 אלף ל"י לשנת 1951/52: בית הספר החקלאית על שם כדושה - הגדלה מ-50,000 ל-152,000 ל"י; תחנה לחקר החקלאות, רחובות - הגדלה מ-140,000 ל-152,000 ל"י; החזקת תצטת ניטוי, בתים, צריפים, שרונה - הגדלה מ-40,000 ל-47,550 ל"י; מניעת שריפות - הגדלה מ-10,000 ל-11,000 ל"י; בסך הכל - 30,000 ל"י. היות ולא היה נוכח בא-כוח משרד החקלאות - דחינו את הענין, ואני מבקש היום את אישורה של הוועדה. צאצאצאצא ההגדלה לבית הספר החקלאי במקווה ישראל היא מ-24,000 ל-25,250 ל"י.

פ. אריאב:
 אני רוצה להביע את מחאתי החריפה ביותר בענין זה. לפני שבועיים הזכרתי את בית הספר החקלאי בפרדס-חנה ושאלתי מדוע לא כללו גם אותו. בינתיים חקרתי את הענין. ב-1950 אישר משרד החקלאות ושילם לבית ספר זה סך 5,000 ל"י. בשנת 1951 לא אישרו ולא שילמו אף פרוטה. בית ספר זה סידר לו את תקציבו לפי הקצבה של לפחות הסכום של השנה הקודמת. אני דרשתי בתחילה להגדיל את ההקצבה ל-10,000 ל"י; לא שיערתי כלל שלא נתנו גם את 5,000 הל"י הללו. דיברתי על כך גם מעל במת הכנסת והודיעו לי אז שבתוך התקציב יימצא סכום בשביל בית-הספר בפרדס-חנה. עכשיו מחלקים את הרזרבה - ולא נותנים סאומה לבית ספר זה גם כאן.

י. אפרתי:
 בית-הספר הוא אמנם חשוב מאד, אבל אין זה נוגע לתקציב של 1951/52. לבית ספר זה ישנו הישג גדול לגבי בתי ספר אחרים והוא מקבל שכר לימוד גבוה מאד ויש לו הכנסה. בשנה שעברה לא הקצבנו לבתי ספר, פרט לבית הספר בכדורי ובמקווה ישראל, כי בעד התקציבים שלהם אחראית הממשלה. בתקציב של השנה הבאה ניקח בחשבון את פרדס חנה, כמו כל יתר בתי הספר שאינם מטלתיים. אין כל אפשרות לתקן את העבר.

פ. אריאב:
 רוב ההורים מקבלים הנחות משכר-לימוד, רק מיעוט משלם, והכסף הזה בא לאפשר את ההנחות. אם ועדת הכספים איננה יכולה לשנות את החלוקה הזאת, צריכה להיות החלטה מפורשת שבאפרייל יכסה הסכום שייקבע בשביל פרדס חנה את החסר של 1951.

א.מ. גניחובסקי:
 ועדת הכספים חייבת את החוב המוסרי הזה, ואני מציע שוועדת הכספים תרשום לפנייה שצריך לבוא תיקון בענין זה.

ב. שרי:
 אני מציע שהשאלה תידון בתקציב של 1952 יחד עם כל שאר בתי-הספר, כי אי-אפשר לזון על

א.כ.

ישיבת ועדת הכספים
3.3.52

ד. שרי:

בית ספר אחד רק משום שחבר ועדה אחד העלה את השאלה.

י. גר:
אני דורש שההבטחות של האוצר יקויימו, והיות צאין מקבלים אג' הלוואות ממשרד החקלאות אלא מהאוצר - אני מבקש שהאוצר יצדף את הצעתו להצעת מר אפרתי.

י. אפרתי:
ההצעה איננה ממשרד החקלאות. הצעה זו באה מטעם האוצר.

הינ"ר י. גורי:
ועדת הכספים רושמת לפנייה שבדיון בתקציב 1952/53 תדון על כל בתי הספר החקלאיים, ובמיוחד על אלה שקיבלו הקצבה בשנת 1950, ובשנת 1951 לא קיבלו.
הישיבה סגורה.

(הישיבה נועלה בשעה 13.45.)